N°. 23. 1846.

BREDASCHE COURANT.

STAAT- LETTERKUNDIG EN WETENSCHAPPELIJK

NIEUWS-BLAD.

Zondag 22 Februarij.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 19den Februarij.

H. K. H. de hertogin *van Nemours* is den 16den dezer voorspoedig van eene prinses bevallen, aan welke de namen gegeven zijn van *Marguerite Adelaïde Marie.*

— In de zitting van eergisteren der kamer van afgevaardigden is de discussie over de wet nopens de kanalen ten einde geloopen. Het tweede artikel, waarbij vijftien en een half millioen fr. voor het zijkanaal der Garonne tusschen Toulouse en Cartets wordt aangewezen, heeft de meeste bezwaren opgeleverd, doch is toch ten slotte aangenomen geworden. Bij de algemeene stemming waren er geen leden genoeg tegenwoordig. Van de 224 aanwezenden waren er echter slechts 36 tegenstemmenden.

Gisteren is de kamer niet vergaderd geweest.

— Eergisteren heeft de Maroccaansche gezant de hoofdstad verlaten, na vooraf een plegtig afscheidsgehoor bij den koning te hebben gehad.

— De Regering is voornemens nog aanzienlijke versterking naar Afrika te zenden, en het leger aldaar tot op honderdduizend man te brengen.

— Op de bals masqués hier ter stede, zijn zaturdag en zondag driehonderd zeventien personen in hechtenis genomen; sommigen wegens diefstal, maar de meesten omdat zij deel hadden genomen aan onbetamelijke dansen.

— Men leest in den *Constitutionnel*:

» Het ministerie heeft van de expeditie naar Madagascar afgezien; dat is eene afgedane zaak, en het fregat *Belle-Poule* zal alleen van Toulon naar Bourbon en de Indische zee zeilen. De marinetroepen die speciaal voor dat eiland bestemd waren, als ook de burgerlijke beambten, insgelijks naar Bourbon bestemd, worden van het schip *Neptunus* naar het fregat *Belle-Poule* overgescheept.

» Naar men zegt behoudt de admiraal *Mackau* zich het voorzitterschap voor van het evolutie-eskader in de Middellandsche zee, en zoo hij niet geheel en al de portefeuille van marine in het voorjaar overgeeft, zou hij haar *ad interim* aan den commissaris-generaal der marine, den heer *Jubelin*, overgeven."

— Het Madridsche officiële dagblad van den 13den dezer, behelst het ontslag van het vorig ministerie. Het heeft zich bevestigd dat verschil van gevoelen tusschen den eersten minister, den generaal *Narvaez*, en eenige zijner ambtgenooten, de oorzaak der ontbinding van het kabinet is. De koningin heeft aanvankelijk pogingen aangewend om een nieuw ministerie onder het voorzitterschap van den generaal *Narvaez* bijeen te brengen, doch zulks is mislukt. Daarop is de heer *Viluma*, hoofd van de partij der zoogenaamde absolutisten, die taak opgedragen, doch ook deze heeft niet kunnen slagen; eindelijk heeft men zich tot den markies *Miraflores*, vroeger gezant te Londen en te Parijs, gewend, en diens pogingen zijn naar wensch gelukt, zoodat het officieel dagblad reeds den 18den de volgende benoemingen behelsde: de generaal *Narvaez*, tot opperbevelhebber van het leger; de markies *Miraflores*, voorzitter van den raad en minister van buitenlandsche zaken; de heer *Isturitz*, die vroeger aan het hoofd van een gematigd ministerie stond, tot minister van binnenlandsche zaken; de generaal *Roncali*, die als kapitein-generaal van Valencia, in 1842 het beleg van Carthegena en Alicante tegen de aanhangers van *Espartero* heeft bestuurd, tot minister van oorlog; de admiraal *Topete*, die zich in de West heeft onderscheiden en voor een kundig zeeman wordt gehouden, tot minister van marine. Voorts werd de heer *L. Arazola*, die vroeger ook aan het hoofd van een gematigd ministerie stond, als aanstaanden minister van marine genoemd, en de heer *Casa Riera*, een rijk Madridsch bankier, tot minister van financien.

Men hoopte dat dit ministerie, waarvan al de leden tot de gematigde constitutionnele partij behoorden, dezelfde politiek van orde en behoud zou handhaven, welke Spanje nu een geruimen tijd rust en vrede heeft bezorgd.

— Ter beurze waren genoteerd: 5 pCt. 123,20; 3 pCt. 84,75; Rom. L. 101¼.

ENGELAND.

LONDEN, den 18den Februarij.

Eergisteren en gisteren zijn in het lagerhuis de beraadslagingen over de graanwet weder voortgezet, maar nog niet ten einde geloopen. In de zitting van eergisteren heeft de minister *Peel* het woord gevoerd om de voorgedragene wet te verdedigen. Twee groote vraagstukken zeide hij, hadden het Huis nu reeds eenige dagen bezig gehouden. Het eerste betrof de wijze op welke eene aanzienlijke Partij geleid moest worden, het andere de middelen om een groot algemeen kwaad af te wenden, en de wijze op welke de handelpolitiek des Lands voortaan zou worden bestuurd. Ten aanzien van het eerste had hij geene verdediging, maar overigens kon hij zeggen dat zijn pligt hem verbood zich door de beginselen eener partij te laten medeslepen, wanneer, gelijk thans, het bestaan van een groot deel der bevolking op het spel stond. Wat die leden der conservative partij betrof welke hem nu hun vertrouwen onttrokken hadden, hij was verzekerd dat zij uit de zuiverste beginselen handelden, maar de maand Mei zou niet gekomen zijn of zij zouden reeds overtuigd wezen dat hij zich aan verraad jegens zijne Souvereine en jegens het Huis zou hebben schuldig gestaan, indien hij een anderen weg dan den nu ingeslagenen had gevolgd. Het hoofddoel eens ministers moest zijn den voorraad van levensmiddelen in het land te vermeerderen. Daarop las hij brieven, dienzelfden dag ontvangen, voor, om aan te toonen dat Ierland met hongersnood bedreigd werd, bijaldien geene stappen ter voorkoming daarvan gedaan wierden. De Regering wendde al het mogelijke tot dit einde aan, onderanderen door het oprigten van graanmagazijnen, uit welke de granen, tot lage prijzen, in vergelding van arbeid, konden worden afgeleverd. Kon hij, wanneer de Meimaand naderde, en het gevaar steeg, drie- à viermaal honderdduizend ponden van het Huis afvragen, zonder tevens van de landbouwende klasse te vergen dat zij iets van de haar beschermende regten opofferde? Onmogelijk. Het ware zeker nog doeltreffender geweest de havens reeds den 1 November open te stellen, maar, dewijl het toen niet geschied was, moest men het nu des te eerder doen.

Aan het slot zijner rede herinnerde de minister, dat telkens als de regering vermindering van beschermende regten had voorgedragen, men verderfelijke gevolgen daarvan had voorspeld, welke de uitkomst nogtans gelogenstraft had.

In de zitting van gisteren heeft de heer *O'Connell* eene motie gedaan dat het huis aanstaanden Maandag in committé zou raadplegen over den staat van gebrek en hongersnood in Ierland, doch trok zijn voorstel na eenige woordenwisselingen weder in.

De sombere wijs waarop de minister *Peel* zich over het vooruitzigt van gebrek in Ierland heeft uitgelaten, heeft op de beurs een' nadeeligen indruk gemaakt.

— Gisteren waren de 3 pCt. gecons. 96; Spanje 26¾; 3 pCt. 27¾; Ned. 2½ pCt. 59⅞; 4 pCt. 95.

BELGIE.

BRUSSEL, den 20sten Februarij.

Nadat de ministerraad gedurende verscheidene dagen achtervolgelijk en laatstelijk eergisteren avond vergaderd is geweest, om zich over de thans aanhangige kwestie nopens de aan te bieden wet op het onderwijs bezig te houden, heeft zich het gerucht verspreid,

dat het vooral in de laatste bijeenkomst gebleken is, dat de ministers zich omtrent het gezegde teedere punt niet hebben kunnen verstaan, en dat dien ten gevolge de minister van binnenlandsche zaken, *van de Weyer*, vermoedelijk wilde aftreden. Men voegt er zelfs bij dat de daardoor ontstane ministeriele crisis niet lang zou duren.

Gisteren is er geen ministerraad geweest, daar de heer *van de Weyer* ongesteld was.

Men zegt dat ook de minister van oorlog, *Dupont*, uit hoofde zijner lijdende gezondheid, zijne demissie wil geven.

— Onze buitengewone gezant te 's Hage, de heer *Mercier*, is Woensdag alhier teruggekomen en woonde gisteren de zitting bij van de kamer der vertegenwoordigers.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 21sten Februarij.

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van ll. Donderdag, is ingekomen eene Koninklijke boodschap, van den 16 dezer, ten geleide van een ontwerp van wet, strekkende tot overbrenging op de begrooting van 1846 van gelden, toegestaan voor 1845 voor de Munt. Dit ontwerp bevat de volgende artikelen:

Art. 1. De 4de afdeeling, artikel 5 *bis* van het IXde hoofdstuk B der algemeene staatsbegrooting over den jare 1845 wordt verminderd met eene som van *vijf millioen zes honderd twaalf duizend gulden* (*f* 5,612,000), en de 4de afdeeling van het IXde hoofdstuk B derzelfde begrooting over 1846 wordt met een 11de artikel aangevuld, onder den titel: *Verdere verbouwing van een gedeelte der munt; verbetering der muntkracht; verlies op het nominaal bedrag der oude zilveren geldspecien; muntloon; aanschaffing van nieuwe werktuigen; dienststempels; kartelblokjes, en verdere onkosten, daaronder begrepen die, voortvloeijende uit de wet van den 18 December 1845* (*Staatsblad n°. 90*), en daarvoor gebragt gelijke som van *vijf millioen zes honderd twaalf duizend gulden* (*f* 5,612,000), waardoor het totaal der gezegde 4de afdeeling alzoo nader wordt vastgesteld op *f* 5,706,676.37½, en het totaal van het IXde hoofdstuk B op *f* 11,358,824.55.

Art. 2. Tot dekking der uitgaven, in het vorige artikel omschreven, zullen later wettelijke bepalingen gemaakt worden.

Is ontvangen eene missive van raden en generaalmeesteren van 's Rijks Munt, waarbij kennis wordt gegeven van het ontslag van het lid van dat collegie, den baron *van Cappellen*, en tevens wordt aangedrongen op spoedige vervulling der vacature.

Eene lijst van zes sollicitanten voor die betrekking zal worden gedrukt, terwijl in eene volgende vergadering de dag voor de verkiezing zal bepaald worden.

Daarna is beraadslaagd over het ontwerp van wet, nopens de bezwaarschriften in zake van directe belastingen.

De heer *Schooneveld* verklaart zich tegen de voordragt. Hij vindt het ongerijmd en in strijd met eene goede staatsinstelling, dat dezelfde ministeriële magt, die de belastingswetten uitvaardigt, alle geschillen in zake van belasting in hooger ressort zal beslissen.

De spreker heeft ook een tweede bezwaar, en wel tegen art. 6 der voordragt. Daarbij wordt de kwijtschelding enz. in zake van belastingen aan den Gouverneur opgedragen. Deze echter is de man van het uitvoerend bewind. De Gedeputeerde Staten vertegenwoordigen daarentegen de ingezetenen. Aan dezen hadden dus, naar de meening des sprekers, die kwijtscheldingen moeten opgedragen zijn geworden.

De heer *van Dam van Isselt* zegt, dat er wel eenige wijzigingen van ondergeschikt belang in de voordragt zijn gebragt, maar dat het hoofdbezwaar, door den vorigen spreker ontwikkeld, is blijven bestaan. De spreker vermeent dat, wanneer van den Koning en van de koninklijke goedkeuring gesproken wordt, men steeds den minister op het oog heeft. Hij herhaalt een vroeger gezegde, dat namelijk het hoofd van het departement van finantien den last aan zijne ambtenaren had gegeven, om de belastingen meer productief te maken, met uitzigt dat zij dan in de ministeriële gunst zouden deelen. De ingezetenen moesten derhalve een beroep hebben op de gedeputeerde staten, wanneer die door de ingezetenen gekozen zijn, niet op den minister van wien de last is uitgegegaan. Sedert eenigen tijd, zegt de redenaar, wordt er door de Regering bijzonder voor gewaakt dat aan de regten van den Koning niet te kort worde gedaan. Daaraan moeten de betreurenswaardige vervolgingen der drukpers worden toegeschreven. Daaraan heeft men de verklaring van het Openbaar Ministerie te danken, dat de Koning niet onschendbaar is. Welligt is het Ministerie onschendbaar. Doch, onder den schijn van het Koninklijk gezag te handhaven, mag men dat der Ministers niet uitbreiden. Het bedroeft den redenaar, dat wij in een tijd leven, waar zoodanige theorien worden te berde gebragt. Hij moet hier openlijk verklaren, dat de theorie niet houdbaar is, dat de Koning niet onschendbaar zou zijn. Hij zal niet toestaan, dat dit bij eenige wet zou bekrachtigd worden.

Z. Exc. de Minister van Finantien vraagt of de redenaar hem ook de dagteekening of inhoud kan opgeven van de circulaire waarvan hij gewaagt.

De heer *van Dam* zegt, thans buiten staat te zijn de juiste dagteekening op te geven, doch herinnert de vraag, reeds voorleden jaar door Z. Exc. gedaan, hoe het mogelijk was dat de redenaar kennis van zoodanige circulaire kon hebben? Hij heeft dit niet opgegeven (en zou ook niet onedelmoedig genoeg zijn om den persoon op te geven die hem daarvan kennis had doen dragen), maar hij herhaalt, met al die hollandsche cordaatheid welke de Minister tot *zijn* eigendom wil maken, de vraag, of het onwaar is dat aan de hoofd-ambtenaren der belastingen aanschrijving is gedaan, dat hunne onderhoorigen zorg dragen dat de belastingen productief worden gemaakt, en hij vraagt of Z. Exc. daar niet bijgevoegd heeft dat zoodanige ambtenaren aanspraak op de goedkeuring van Z. Exc. konden maken.

Z. Exc. de Minister van Finantien zegt niet alleen de dagteekening, maar ook gevraagd te hebben of de geachte redenaar ook een afschrift der circulaire bij zich had. Z. Exc. had dit gedaan, ten einde daarvan voorlezing aan de Kamer te doen. Daaruit zou de ongegrondheid van het beweren des redenaars gebleken zijn, beweren hetwelk Z. Exc., ware het hem buiten de Kamer gedaan, met den naam van *laster* zou bestempelen. Thans is dit echter het geval niet, vermits hetgene hier gesproken wordt, geschiedt in 's Lands belang. — Wat de zaak zelve betreft, ontkent de Minister dat er van zijn departement eene circulaire is uitgegaan, waarbij aangedrongen wordt om de belastingen meer productief te maken. Er is alleen eene circulaire uitgevaardigd, om in sommige provincien meerdere gelijkmatigheid in de verdeeling der belastingen daar te stellen.

De heer *van Dam* vraagt het woord voor een personeel feit. De Minister heeft durven zeggen dat, wanneer het buiten de vergadering ware, hij de woorden des redenaars voor *laster* zou houden. Hij moet verklaren, dat de Minister *den moed niet zou hebben hem zulks buiten de Vergadering te zeggen*, hij moet zeggen, *dat hij den Minister van Finantien onwaardig zou verklaren de plaats welke hij bekleed, indien........*

De Voorzitter herinnert den spreker aan art. 34 van het reglement van orde, waarbij men gehouden is niet af te wijken van het punt in discussie.

De heer *van Dam* zegt niet het woord gevraagd te hebben omtrent het punt in discussie, maar omtrent een personeel feit.

De Voorzitter meent den redenaar tot de orde te moeten terug roepen.

De heer *van Dam* zegt, dat de Voorzitter den Minister, die een lid der Kamer, en dus de geheele Kamer, van laster heeft durven beschuldigen, tot de orde had moeten terugroepen, en niet hem redenaar, die slechts antwoordde. Hij nu zal intusschen, ten gevolge der woorden van den Voorzitter, zijne plegtige verklaring niet voltooijen, maar hoopt dat hij zich in deze zaak zoodanig zal gedragen, dat niemand der leden zich moge schamen verder zitting met hem te nemen.

Zijne Exc. de Minister zegt, dat die beschuldiging ver van hem af is. Hetgene in de Kamer gezegd wordt, geschiedt in 's Lands algemeen belang.

Na dit incident worden de beraadslagingen over het wetsontwerp voortgezet. De heeren *Byleveld*, *van Goltstein*, *de Kempenaer*, *Modderman* en *Kniphorst* bestrijden dat ontwerp, op de door den heer *Schooneveld* aangevoerde en andere gronden.

Z. Exc. de minister van finantien schetst het moeijelijke van zijne stelling. De kamer zelve had dit wetsontwerp verlangd, ten einde de fransche wetten op dit punt in te trekken. De regering had getracht aan dat verlangen voldoen, alhoewel het de behoefte daarvan voor de schatkist niet inzag. Het ontwerp behelsde eenige verligting voor de belastingschuldigen; en thans wordt het om redenen buiten de wet, bestreden; nu ontstaat bij velen de vraag of het regt des Konings om de besluiten der Staten te schorsen, wel toepasselijk is op de uitspraken van gedeputeerde staten in geschillen betreffende de belastingen. De minister aarzelt niet te verklaren dat dit regt noodzakelijk en met de grondwet niet in strijd is. Boven het administratief gezag moet eene eenheid van magt bestaan en deze berust, volgens Art. 147 der grondwet, bij den Koning. Men moest, overigens, niet uit het oog verliezen dat, bij eene verwerping, al de wetten bleven bestaan, ten gevolge waarvan

men dat regt en die magt uitoefent, welke men thans bestrijdt. Door de aanneming zal geen der leden zich voor het vervolg in het minst prejudiciëren, maar ieder, omtrent het bedoelde punt, volkomen in zijn geheel blijven. En tot het verleenen van meerdere waarborgen zal een nader onderzoek plaats hebben.

De heeren *van Twist*, *van Heemstra*, *de Kempenaer* en *van Goltstein* beantwoorden de redevoering des Ministers, die daarop zijn gevoelen nog nader ontwikkelt. Ook de heer *van Dam van Isselt* zegt nog het een en ander, op het voorgevallene tusschen hem en Zijne Exc. betrekkelijk. Hij beschouwde die zaak, *in deze Vergadering*, voor afgedaan, maar voegde er ten slotte, bij: »Ik herhaal de belofte, straks door mij afgelegd, dat ik mij in deze zoodanig zal gedragen, dat niemand uwer, ook na de aangedane beleediging, zich zal behoeven te schamen mij met den naam van ambtgenoot te begroeten."

De beraadslagingen over het ontwerp worden gesloten. Men gaat tot de stemming over. De voordragt wordt *verworpen met algemeene stemmen*. De Koning zal dus eerbiedig worden verzocht dat ontwerp in nadere overweging te nemen.

Ten drie ure gaat de vergadering uiteen.

— Eergisteren is de Centrale Afdeeling van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, vóór het houden der zitting, vergaderd geweest over het ontwerp van wet nopens de schepen varende onder Russische vlag; terwijl na de zitting de Centrale Afdeeling is bijeengekomen over de voordragt van wet betrekkelijk de burgerlijke pensioenen.

Gisteren hielden de Afdeelingen der Kamer zich bezig met het onderzoek van de ontwerpen van wet, uitmakende het eerste boek van het wetboek van strafregt, als mede met het voorstel tot herziening van het reglement van orde.

— Bij besluit van 15 Februarij jl., n°. 91, heeft Zijne Majesteit tot ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw benoemd den heer *Taco Roorda*, hoogleeraar in de taal-, land- en volkenkunde van Nederlandsch Indie aan de Koninklijke Akademie te Delft.

— Bij besluit van den 17den dezer, n°. 85, heeft Zijne Majesteit tot ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw benoemd den luitenant ter zee van de 2de klasse *F. A. A. Gregory*.

— Men verneemt, dat de HH. gouverneurs door Z. Exc. den minister van binnenlandsche zaken zijn uitgenoodigd, om, zoo veel mogelijk, te willen bewerken, dat de op vele plaatsen bestaande gewoonte, om bij openbare verkoopingen en verpachtingen van goederen, sterken drank te doen schenken of aanbieden, uit hoofde der vele kwade gevolgen, welke daaruit voortvloeijen, afgeschaft worde, alsmede om de pogingen, welke worden aangewend tot afschaffing van sterken drank, bevorderlijk te zijn.

— Uit Maastricht schrijft men van den 12den:

»Het departement van oorlog heeft dezer dagen aan de korpsen infanterie en artillerie van het leger eene aanschrijving gezonden, waarbij eene oproeping van 50 onder-officieren en korporaals der infanterie en even zooveel der artillerie voor onze O. I. bezittingen wordt gedaan. Dien ten gevolge heeft zich reeds een groot aantal vrijwilligers uit dit garnizoen daartoe aangeboden."

— Door de ridderschap der provincie Noord-Braband, is, in plaats van wijlen Jhr. *A. J. J. C. de Voocht*, tot lid der provinciale Statenvergadering gekozen Jhr. Mr. *E. J. C. M. de Kuyper*, advocaat te 's Hertogenbosch.

— Uit 's Bosch schrijft men:

» Den 16 dezer, des avonds ten 9 ure, heeft de staf-muzijk van de dienstdoende schutterij alhier, eene serenade bij fakkellicht gebragt aan Z. H. W. Geb. jh. mr. *E. J. P. van Meeuwen*, procureur-generaal bij het provinciaal geregtshof van Noord-Braband, door Zijne Majesteit onzen geëerbiedigden Koning benoemd tot gouverneur van het hertogdom Limburg. Eene groote menigte van vrienden en ingezetenen hadden zich, tot het bijwonen daarvan, naar de woning van Zijne Exc. begeven, en deden met de muzijkanten, nadat Z. H. W. Geb. zich vertoond en zijne erkentelijkheid betuigd had, luidruchtig hunne blijken van goedkeuring hooren. Niettegenstaande het belang dat iedereen stelt in de hooge onderscheiding, die Zijne Exc. is te beurt gevallen, wordt echter een algemeen leedwezen gevoeld, dat wij ons door dezen zoo verdienstelijke als werkzamen medeburger zien verlaten. De regterlijke magt, doch inzonderheid de polderbesturen der lagere polders, verliezen in hem een werkzaam lid, de laatste wiens geest en leider hij was in het verkrijgen van het zoo hoogst nuttig als noodzakelijk uitwaterings- en inundatie-kanaal, zullen dat verlies vooral gevoelen."

— Er heeft een doorbraak plaats gehad op ll. Zondag nacht te Loon op Zand, nabij de Vrijhoeve, waardoor de hooge waterstand voor Loon op Zand aanmerkelijk is verminderd; met eene ontzettende kracht sloeg het water door den dijk heen, zoodat er spoedig een buitengewoon groot gat was gekomen, hetgeen in 't eerst niet te stoppen was, tot eindelijk door het beleid en de koene hulp van zekeren *Bert Verhoeven*, op eene bewonderingswaardige wijze het water is gekeerd geworden en alzoo de gemeente Vrijhoeve voor overstrooming is bewaard geworden. Burgemeester en Assessoren hebben den koenen jongeling hunnen dank betuigd en men houdt zich verder onledig om hem door middel van de Maatschappij: *tot Nut van het Algemeen*, eene medaille te doen toekomen.

— De arrondissements-regtbank te 's Hage heeft uitspraak gedaan in de zaak van *Adrien van Bevervoorde*, namelijk: dat het niet bewezen is, dat hij bepaaldelijk aan den klager, Mr. *H. Box*, heeft ten laste gelegd, dat door hem, of door zijn toedoen, redevoeringen der leden van de oppositie in de tweede Kamer der Staten-Generaal, in het *Journal de la Haye* zouden worden vervalscht, of dat door zijn toedoen, het feuilleton in gezegd *Journal* doorgaans nadruk zou zijn; en is hij dien ten gevolge op dat gedeelte der aanklagt vrijgesproken; doch schuldig verklaard aan *laster*, in een gedrukt en verspreid geschrift jegens Mr. *H. Box*, door aan dezen ten laste te leggen het onbewezen feit, dat hij den beklaagde bij den heer *Rochussen* heeft belasterd, ten einde hem in het verderf te storten; en dienvolgens veroordeeld tot eene gevangenisstraf van twee maanden, in eene geldboete van *f* 25 en gedurende vijf jaren aan hem ontzegd de burgerregten, vermeld in art. 42 van het Wetboek van Strafregt.

Voorts de beleedigde partij gemagtigd, om *tien* exemplaren van het vonnis binnen deze stad te doen aanplakken, binnen den tijd van vier weken, nadat hetzelve kracht van gewijsde zal hebben bekomen; en tevens bepaald, dat dit een en ander zal geschieden ten laste van den veroordeelde, met dien verstande, dat in geen geval deze tot hoogere vergoeding dan van *f* 150 kan zijn gehouden.

— Den 17 is voor het provinciaal hof van Gelderland het drukpersproces tegen den heer *C. A. Thieme* aangevangen, ten gevolge van een in de *Arnhemsche Courant* geplaatst artikel over de troonrede, in hooger beroep behandeld. De advocaat-generaal Mr. *Dyckmeester*, beweerde in eene pleitrede, die bijna twee uren duurde: dat het vonnis verkeerdelijk was gewezen; dat de beklaagde schuldig was aan de hem ten laste gelegde wetsovertredingen, en vorderde dat het hof het vonnis, door de Arnhemsche regtbank gewezen, zou vernietigen en, met verbetering van hetzelve, den heer *C. A. Thieme*, als verantwoordelijk uitgever, veroordeelen tot eene gevangenisstraf voor den tijd van vijf jaren, enz. Mr. *J. M. de Kempenaar* trad ook nu weder als verdediger van den beklaagde op, en hield vol, dat niet éene bepaling der strafwet was overtreden, en dat het vonnis der regtbank te Arnhem moest worden bevestigd. De uitspraak van 's hofs arrest is bepaald op den 24 dezer.

— Bij vonnis der arrondissements-regtbank te 's Hage, is de winkelier *Nelck*, die zich, ter zake van den in December jl. aldaar gewoed hebbenden brand, steeds in hechtenis bevindt, op verzoek van een zijner crediteuren, verklaard in staat van faillissement.

— De heer *Mercier*, buitengewoon gezant en gevolmagtigde van België voor de onderhandelingen nopens een handelsverdrag tusschen dat land en Nederland, is uit de residentie naar Brussel vertrokken.

— In het Amsterdamsch *Handelsblad* leest men:

» Men verneemt, dat dezer dagen is aanbesteed de omdijking van het oostelijk deel des Anna-Paulowna-polders in Noord-Holland, met de daartoe behoorende digting van het door den polder stroomende vaarwater het Oude Veer. Dit oostelijk gedeelte zal thans, ten gevolge eener uitbreiding van het primitive plan, eene oppervlakte hebben van 1800 bunders van de vruchtbaarste kleilanden. Het bijzonder zachte winterweder zal waarschijnlijk aanleiding geven, dat deze werken zeer spoedig zullen aanvangen, terwijl het voornemen bestaat, om daarbij de meest mogelijke kracht te ontwikkelen, ten einde de geheele bedijking in den loop van het aanstaande zomersaizoen te kunnen voltooijen. Bereids zijn daarvoor zeer belangrijke hoeveelheden rijsmaterialen aangevoerd.

»De werkzaamheden in het westelijk deel des polders, waarvan de omdijking in het verleden jaar voorspoedig plaats had, zijn gedurende de verloopen wintermaanden zooveel mogelijk voortgezet. Gelijk van tijd tot tijd werd gemeld, hebben de dijken weinig of niets door de plaats gehad hebbende stormen geleden. De zeesluis zal binnen drie of vier maanden in gebruik kunnen worden gesteld, terwijl ter bemaling der landen eene stoommachine is opgerigt van ongeveer 23 paardenkrachten, die zooverre is gevorderd, dat daarmede reeds proeven kunnen worden genomen; en daarenboven een windvijzelmolen van de grootste afmetingen is daargesteld, die voor eenige dagen met zeer voldoend gevolg in werking is gebragt. Voorts wordt het graven der hoofdwateringen gedurig vervolgd, ten einde de landen in het aanstaande voorjaar in ruime mate den invloed van lucht en warmte mogen genieten."

— De *Haarlemsche Courant* vermeldt, dat in het begin der volgende week een groote jagt zal gemaakt worden op een roofdier 't welk in de streken van Castricum, Heilo en Egmond moet bespeurd zijn en daar in de laatste weken een groot getal schapen heeft gedood.

— De heer *D. J. ten Zeldam Ganswijk*, daartoe van verschillende zijden aangezocht, is voornemens uit te geven eenige »Bijdragen tot de *Geschiedenis van het staatsbestuur* in ons »Vaderland, en meer bijzonder in het gewest Zuid-Holland, gedurende de jaren 1813 tot en met 1845." De schrijver moet reeds in het bezit zijn van vrij belangrijke bouwstoffen; doch daar zijn wensch is, dit werk zoo volledig en naauwkeurig mogelijk in het licht te doen verschijnen, noodigt hij allen, die in staat zijn hem eenige hulp te verleenen, beleefd en dringend uit, om zoodanige daarvoor vatbare stukken onder hunne berusting, welke eenig licht over het aangewezen merkwaardige tijdvak kunnen verspreiden, voor eenen korten tijd, aan hem te willen afstaan, terwijl men wordt verzocht, zoodanige stukken of inlichtingen aan den schrijver of aan de heeren boekhandelaren en drukkers *Blussé en van Braam*, te Dordrecht, te doen geworden.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 20 Februarij.

Van TARWE alleen verkocht: 130 ℔ oude Pommer *f* 352.

GARST als voren, 112 ℔ jarige Deensche *f* 180. — Overige artikelen zonder handel.

KOOLZAAD dadelijk zonder handel, op levering hoogere prijzen ingewilligd, doch bleef alzoo aangeboden, als: op 9 vat olie in April 65 P. vl.; Sept. 59, $59\frac{1}{2}$, 59 P. vl.; Oct. $58\frac{1}{2}$, $59\frac{1}{2}$, 59 P. vl.

LIJNZAAD in een doen, 106, 107 ℔ Koningsberger *f* 215; 105, 106 ℔ Memel *f* $217\frac{1}{2}$; 108, 109 ℔ Riga *f* 270.

RAAPOLIE vond genegen koopers en als genoteerd gedaan, op 6/w. *f* 37; Vlieg. *f* 36; 1°. Mei *f* 35, $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$; Sept. *f* 34, $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$; Oct. $34\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$; Nov. en Dec. *f* $34\frac{1}{2}$, $\frac{3}{4}$, $\frac{1}{2}$.

LIJNOLIE insgelijks hooger verkocht, op 6/w. *f* $28\frac{1}{2}$; Vlieg. *f* $27\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$; 1°. April *f* $27\frac{3}{4}$; Mei *f* $27\frac{3}{4}$, 28; Sept. en Oct. *f* 29. — HENNEPOLIE op 6/w. *f* $30\frac{3}{4}$; Vlieg. *f* $29\frac{3}{4}$.

RAAPKOEKEN de 1000 stuks *f* 74 à *f* 78. — LIJNKOEKEN de 100 stuks *f* $9\frac{1}{2}$ à *f* 11.

MARKTPRIJZEN DER STAD BREDA,

VAN DEN 20. FEBRUARIJ 1846.

Het Nederl. Mudde Tarwe	van *f* 10,20 tot *f* 11,10.
Het dito dito Rogge	» » 8,45 » » 8,50.
Het dito dito Boekweit	» » 6,75 » » 8,30.
Een grof Tarwe-brood, van een pond Nederl.	» 0,18.
Een lucht Tarwe-brood, van zeven oncen vijf lood Nederl.	» 0,18.
Een Fransch- of Witte-brood, van een pond Nederl.	» 0,28.
Een Rogge-brood, van 3 pond Nederl.	» 0,38.
Een Nederl. pond Tarwe-meel	» 0,36.
Een dito pond grof Tarwe-meel	» 0,18.
Een dito pond Boter	» 0,74.
Zand-Aardappelen (Vat of Mudde)	» 3,90.
Het 1000 Eiken Telhout	» 2,60.
Het 1000 Doof Hout	» 2,15.
De kar Spaanders	» 3,30.
De » Struiken	» 3,25.
De 100 Mutsaard	» 3,00.

198ste KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERIJ.

EERSTE KLASSE.

5e Trekking. Nos. 16817, 7466, ieder *f* 1000.
6e » No. 4524, *f* 2500; No. 7356, *f* 1250; Nos. 1411, 6105, ieder *f* 1000.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (20 *Februarij*) waren de fondsen genoteerd: Ned. $2\frac{1}{2}$ pCt. $60\frac{3}{4}$; 3 pCt. $73\frac{5}{16}$; 4 pCt. $95\frac{1}{2}$; Amort.-Syndik. $4\frac{1}{2}$ pCt. $99\frac{3}{4}$; Handelm. $164\frac{3}{8}$; O. Ind. Leening $95\frac{1}{8}$; Spanje Ardoins $22\frac{1}{8}$; dito Onbep. Stukken $21\frac{3}{8}$; 3 pCt. $39\frac{1}{2}$; 3 pCt. Binnenl. à 6/m. $32\frac{7}{16}$; Ardoins Coupons 22; Portugezen 3 pCt. te Londen $61\frac{1}{4}$; 4 pCt. $60\frac{1}{4}$; Rusland $105\frac{7}{8}$; Idem, 1828—29 $105\frac{1}{8}$; Certif. 1831—33, 98; 4 pCt. bij *Hope* $90\frac{7}{8}$; Id. bij *Stiegl.* $89\frac{1}{2}$; Amerika Bankactiën 5; Oostenrijk Metall. $109\frac{5}{8}$; Weenerbank bij *Goll* 103.

Advertentiën.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers